

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **Безпека праці та життєдіяльності (Охорона праці)**

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність **201 – Агрономія**
Освітня програма **Агрономія**
Курс 1, семестр 2
Форма навчання **денна** (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС **2**
Мова викладання **українська** (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

професор Поліщук Віктор Миколайович
0688085960
polishchuk@nubip.edu.ua
https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4461

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета - надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективно-ї професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Дисципліна «Безпека праці і життєдіяльності (Охорона праці)» для студентів бакалаврату спрямована на вивчення та засвоєння основ охорони праці щодо захисту працівників сільськогосподарських підприємств при вирощуванні і зберіганні продукції рослинництва. Вона вивчає правові основи охорони праці для організаційного, технічного та соціально-економічного захисту працівників сільськогосподарських підприємств. Дисципліна також розглядає питання виробничої санітарії та гігієни праці працівників та їх захист від несприятливої дії небезпечних та шкідливих факторів виробництва (несприятливих параметрів мікроклімату, освітленості, підвищеного рівня шуму, вібрації, випромінювань тощо), основи електро- та пожежної безпеки. Студенти вивчають вплив електричного струму на людину, фактори, які впливають на ступінь ураження струмом, організаційні та технічні заходи та засоби захисту від ураження електричним струмом. Вивчення основ пожежної безпеки охоплює види горіння, організацію пожежної охорони і гасіння пожеж, первинні засоби гасіння пожеж. Обов'язковим елементом вивчення дисципліни є надання домедичної допомоги.

Набуття компетентностей:

- **інтегральна компетентність (ІК):** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов

- **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності;

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти;

ПРН 16. Організувати результативні і безпечні умови роботи

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Правові та організаційні питання охорони праці.				
Тема 1. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 1	1/2	Знати основні Закону України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове соціальне страхування». Знати складники охорони праці., законодавчі акти, що визначають основні положення про охорону праці в Україні, гарантії прав громадян на охорону праці, охорону праці жінок, неповнолітніх, інвалідів, систему управління охороною праці, структуру служби охорони праці на підприємстві, як здійснюється фінансування охорони праці на підприємстві і соціальний захист потерпілих на виробництві. Вміти проводити аналіз виробничого травматизму і розрізняти види навчання та інструктажів з охорони праці.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи.	8
Тема 2. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 2.	2/2	Знати основні положення КЗпП, стимулювання охорони праці, відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Знати, яку відповідальність несе керівник робіт і роботодавець у разі настання нещасного випадку на підприємстві.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи.	8

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 3. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.	2/1	Знати Класифікацію небезпечних та шкідливих чинників на виробництві. Вміти знаходити джерела їх утворення. Знати про вплив небезпечних та шкідливих чинників на організм працівників. Вміти застосовувати засоби індивідуального захисту працівників.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи.	9
Тема 4. Основи пожежної безпеки	2/2	Знати основні причини пожеж, показники пожежовибухонебезпечності речовин та матеріалів, концептуальні засади забезпечення пожежної безпеки. мати загальні уявлення про процес горіння. Розуміти принцип евакуації людей із будівель і приміщень. Знати принцип роботи та застосування засобів гасіння та виявлення пожеж. Розбиратись в організації забезпечення пожежної безпеки.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи з розрахунку повітрообміну при надлишку вологи, тепла, шкідливих речовин.	9
Модуль 2. Безпека виконання технологічних процесів та робіт				
Тема 5. Електробезпека	2/2	Знати показники, що впливають на ступінь ураження людини електричним струмом. Розрізнити технічні та індивідуальні засоби захисту від ураження електричним струмом.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи	9
Тема 6. Захист від дії статичної електрики і блискавкозахист	2/2	Знати принцип виникнення блискавки, її дію на людину. Знати правила поведінки під час лінійної і кульової блискавки. Розуміти принцип захисту споруд від прямих ударів блискавки.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи	9

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 7. Перша домедична допомога	2/2	Знати та вміти надавати першу домедичну допомогу. Розбиратися у засобах і методах надання першої домедичної допомоги у разі травмування під час виконання службових обов'язків.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи.	9
Тема 8. Охорона праці при роботах з агрохімікатами і пестицидами	2/2	Знати класифікацію пестицидів і агрохімкатів, шляхи потрапляння пестицидів в організм людини, пегламент дій при проведенні робіт, які пов'язані з застосуванням пестицидів при вирощуванні с.-г. культур та зберіганні с/г продукції, правила зберігання, транспортування та внесення пестицидів, ЗІЗ при роботі з пестицидами, алгоритм надання першої допомоги при отруєнні пестицидами	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи.	9
Всього за 1 семестр: 15/15				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Войналович О. В., Марчишина Є. І., Мотрич М. М. Охорона праці у галузі: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 375 с.
2. Войналович О. В., Голопура С. М. Охорона праці у галузі (організаційно-технічні аспекти): навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 250 с.
3. Войналович О. В., Марчишина Є. І. Охорона праці у сільському господарстві. Київ: Основа, 2014. 76 с.
4. Войналович О. В. Працезахоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. посібник. Видання 2-ге, доопрацьоване. Київ: Основа, 2014. 144 с.

Допоміжні

1. Нікітченко О. Ю. Виробнича санітарія. Харків: ХНУМГ, 2015. 50 с.
2. Горностай О., Станіславчук О. Виробнича санітарія, фізіологія та гігієна праці. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2021. 148 с.
3. Правила улаштування електроустановок. Київ: Міненерговугілля України, 2017. 617 с.
4. ДБН В.2.5-56:2014. Системи протипожежного захисту. Київ: Мінрегіон України, 2015. 134 с.
5. Білим П.А. Основи пожежної безпеки: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 46 с.
6. Кікінчук В. В., Книженко С. О., Савчук Т. І. та ін. Домедична підготовка: навч. посіб. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ., 2021. 176 с.
7. Волянський П. Б., Гринзовський А. М., Гур'єв С. О. та ін. Домедична допомога на місці події: практичний посібник. Херсон: Гельветика, 2020. 224 с.
8. Перша допомога: довідник для населення. Київ: Національний комітет Товариства Червоного Хреста України, 2016. 40 с.
9. Гринзовський А. М., Волянський П. Б., Калашченко С. І. та ін. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях. Київ: ІДУЦЗ, 2018. 216 с.
10. Лутак Н. Г., Зинич Ю. М., Кучарська Л. В. Посібник на допомогу посадовим особам, відповідальним за питання цивільного захисту, консультаційних пунктів при ЖЕО, сільських (селищних) радах. Київ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської обл., 2016. 244 с.

Методичне забезпечення

1. Поліщук В. М. Організація навчання з охорони праці. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 24 с.
2. Поліщук В. М. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 56 с.
3. Войналович О.В., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Забезпечення працівників АПК засобами індивідуального захисту та спецодягом. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 44 с.
4. Войналович О.В., Голопура С.М., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Методи оцінювання праметрів мікроклімату на виробництві. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих

навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 24 с.

5. Войналович О.В., Голопура С.М., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Забезпечення первинними засобами пожежегасіння виробничих підрозділів АПК. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 32 с.

6. Поліщук В. М. Визначення площі вікон для забезпечення в приміщенні нормованого природного освітлення. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 24 с.

7. Поліщук В. М. Визначення кількості ламп для забезпечення нормативної освітленості виробничого приміщення. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 20 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Про охорону праці: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.

3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.

4. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

5. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>.

6. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 442 від 1 серпня 1992 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text>

7. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 41 від 1 вересня 1992 р. [Електронний ресурс]. URL: https://vk24.ua/regulations_and_jurisprudence/rekomendacii/metodicni-rekomendacii-dla-provedenna-atestacii-robocih-misc-za-umovami-praci

8. ДСНтаП. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 248 від 08.04.2014 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>

9. Про екстрену медичну допомогу: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>.